

Znameniti.hr – novo ruho i funkcionalnosti portala

Nataša Daničić, Anja Tkalec

Tematski portal Znameniti.hr uspostavljen je kako bi se na jednom mjestu i središnjoj pristupnoj točki omogućio pristup raznolikim i inicijalno nedovoljno objedinjenim podacima i sadržajima vezanim za pojedine znamenite osobe. Pristup njihovim djelima i djelima o njima omogućen je kroz jedinstveno sučelje za pretraživanje koje integrira digitalne objekte različitih kulturnih i znanstvenih institucija. Tako je Znameniti.hr agregacijski portal, poput Europeane, koji na jednom mjestu okuplja metapodatke o građi koja se nalazi u digitalnim zbirkama partnerskih ustanova. Projekt je pokrenut 2016. godine na inicijativu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Knjižnicama grada Zagreba i Državnim arhivom u Varaždinu. U drugoj fazi razvoja portala projektu su pristupili: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Institut za etnologiju i folkloristiku, Muzej za umjetnost i obrt, ICARUS Hrvatska i Centar za ženske studije, a nedavno su se uključila još dva nova partnera: Sveučilište u Zagrebu i Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka. Očekuje se da će se u projekt uključiti i druge ustanove te da će opseg i raznovrsnost zastupljenog digitalnog sadržaja rasti iz dana u dan.

Osobe koje se predstavljaju na portalu odabrane su prema sljedećim kriterijima: znamenite ličnosti koje su djelovale u Hrvatskoj ili izvan nje, neovisno o porijeklu ili rođenju, odnosno ličnosti koje su svojim djelovanjem doprinijele prepoznavanju, definiranju i afirmaciji hrvatskog identiteta i čija su djela postala važna sastavnica hrvatske baštine; starije i ugledne ličnosti iz prošlosti; osobe koje u tekućoj godini imaju značajne obljetnice, te bez obzira na obljetnički karakter, osobe čija su djela digitalizirana u većem obimu i naposljetku da se osobita pozornost posveti uključivanju znamenitih žena.

Portal Znameniti.hr – početna stranica

Ove godine portal je redizajniran kako bi korisničko sučelje omogućilo bolju interakciju sa sadržajem (Slika 1). Osmišljeno je nekoliko dodatnih kategorija za lakše snalaženje na portalu pa tako korisnik osim pretraživanja po osobama i zapisima može pregledavati zapise vezane uz pojedine realizirane projekte, virtualne izložbe iz suradničkih institucija vezane uz znamenite osobe te pregledavati zapise po tipu građe ili prema suradničkim ustanovama.

Trenutačno je na portalu zastupljeno 135 znamenitih osoba s ukupno 11.616 zapisa koje pokrivaju široki spektar različitih vrsta kulturnog sadržaja. Osobe s najvećim brojem zapisa su hrvatski glumac i redatelj Adam Mandrović (1839. – 1912.) sa 1507, skladatelj Ivan Zajc (1832. – 1914.) sa 1464 i Ivan Kukuljević Sakcinski (1816. – 1889.) sa 872 zapisa.

Uz zapise osoba nalazi se nekoliko biografskih rečenica te poveznica na punu biografiju dostupnu na online izdanju Hrvatske enciklopedije Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža (<https://enciklopedija.hr/>), osnovni podaci o godinama i mjestu rođenja i smrti te VIAF i ISNI identifikatori. Ispod osnovnih podataka vidljivi su preuzeti zapisi koji se odnose na znamenitu osobu (Slika 2). Također je moguće pregledavati zapis za obitelj

u kojem su nabrojani članovi dok se ispod zapisa nalazi grafički prikaz u vezama prema članovima (Slika 3).

Zapis za Ivanu Brlić-Mažuranić

Prikaz obitelji Mažuranić na portalu Znameniti.hr

INFOZnameniti.hr: <http://znameniti.hr/>Literatura o portalu dostupna je na:
<http://znameniti.hr/?pr=l&filter=10085>

U sklopu do sada provedenih projekata Znamenite žene, Znamenite obitelji te Znameniti i sport na portal su preuzeti zapisi vezani uz pojedine teme pa se na redizajniranom portalu zapisi sada mogu pregledavati i prema kategoriji tematski projekti.

Portal je obogaćen brojnim virtualnim izložbama koje su vezane uz zastupljene znamenite osobe: Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević; Ususret stotoj obljetnici rođenja: arhitekt i dizajner Bernardo Bernardi; Volja je kostur, želja je mišićje – Rudolf Valdec i Bela Csikos Sesia: anatomski atlas za umjetnike i mnoge druge (Slika 4).

Na portalu je najzastupljenija tekstualna građa sa 7005 zapisa, zatim slikovna građa sa 1628 zapisa, dok

Virtualne izložbe kojima se može pristupiti s portala

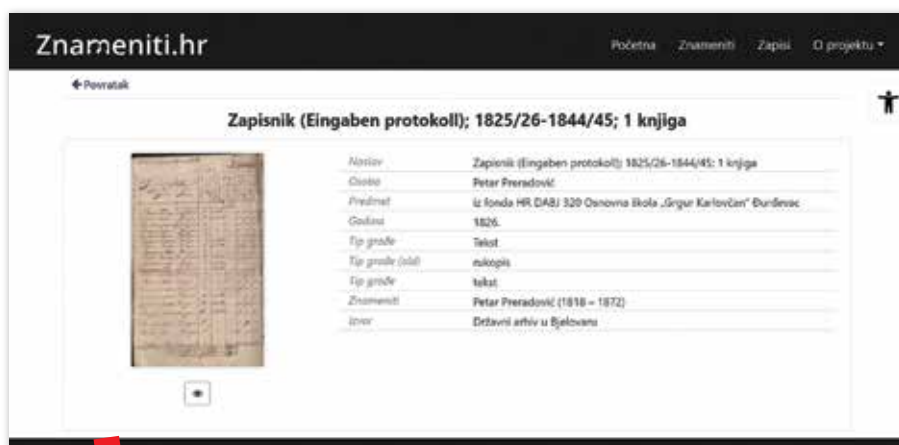
u manjem broju sadržaj čine predmeti i audio građa. Osim po tipu građe, korisnik može pregledavati i građu prema suradničkoj ustanovi iz koje je preuzeta.

Za više informacija o samom portalu dodana je kategorija O projektu, gdje se nalaze članci i izlaganja koja su vezana uz Znameniti.hr te je omogućeno preuzimanje promotivnog materijala s prepoznatljivim logotipom.

U budućnosti se, osim povećanja broja suradničkih ustanova, planira nastaviti sa sudjelovanjem na stručnim skupovima AKM zajednice, afirmirati prednosti suradnje na portalu te davati smjernice institucijama zainteresiranim za slanje svojih podataka putem agregatora. Još uvijek postoje izazovi i problemi, koje treba prevladati narednih godina, s intencijom poboljšanja i konsolidacije preuzetih podataka, pri čemu bi u predstojećem razdoblju dobrodošla financijska podrška Ministarstva kulture i medija. ■

Znameniti.hr

Kao suradnika konzorcija Znameniti.hr, aktivnosti ICARUS Hrvatska usmjerene su na širenje mreže suradnika na portalu te je ustanovljen „agregatorski” digitalni repozitorij ICARUS Hrvatska koji je otvoren svim baštinskim institucijama koje nemaju vlastite digitalne repozitorije za pohranu digitalne građe i metapodataka u svrhu njihova agregiranja na Znameniti.hr. Zainteresirane ustanove se mogu javiti na: info.icarushr@gmail.com.

Prikaz arhivskog zapisa iz Državnog arhiva u Bjelovaru o Petru Preradoviću na portalu